

۲۰۱۶ / ۰۷ / ۱۳

بخش: جغرافیه

داکتر سید عبدالله کاظم

چهار وادی کابل

در دفاتر قدیم چهار ساحات ملحقه شهر کابل را "چهار وادی کابل" می نوشتند که عبارت بودند از:

- ۱- بتخاک
- ۲- لوگر
- ۳- کوهدامن
- ۴- چهاردهی

که هر یک آنرا در تقسیمات ملکی بنام "بلوک دارالسلطنه" نیز یاد میکردند، اما ساحات وسیع سمت غرب و شرق کابل را که بیشتر در جوار دریای کابل قرار داشت، بنا بر اتصال به مرکز "شارده" میگفتند که مختصر "شهر و ده" بود، زیرا از مرکز شهر یعنی بالاحصار و حواشی آن تا دهات اطراف شهر فقط یک ساعت با پای فاصله داشت.

در غرب شهر چند قریه بزرگ به نام های: ده دانا، ده نانه چی، ده مبارک، ده مرادخان و ده قلندر.

در سمت شرق شهر: ده یحیی، ده سبزی، ده خداداد و ده یعقوب موجود و مشهور بود.

این هشت ده در میان وادی های وسیع زراعتی دارای جویبارهای فراوان، ساحات سر سبز و حاصلخیز اطراف شهر را تشکیل میداد. در شمال غرب کابل منطقه "پغمان" در دامنه ارتفاعات کوه قرار دارد که در تابستان با هوای گوارا و سرد از زیبایی خاص برخوردار است.

چند ده اطراف آن از جمله: ده پنبه، ده ارباب و ده الکه از همه بیشتر شهرت داشت. نزدیکترین ده به مرکز شهر قدیم همانا مسما به "ده افغانان" بود که در همواریهای شرق کوه آسمائی تا کرانه های سمت راست دریای کابل موقعیت داشت. خلاصه اینکه وجه تسمیه "شارده"، چهار وادی، چهار بلوک، چهار سمت، چهار ده، و بالاخره نام مروج فعلی "چهاردهی" از همین نامها گرفته شده است که بعضاً آنرا به اساس بُعد فاصله به "شش گروهی" کابل نیز یاد میکنند.